Noter

Nationalromantik bliver folkeeje – Lone Kølle Martinsen

2m: Heise, Valdemar: *Breve til og fra Bernhard Severin Ingemann.* København. C.A: Reitzels Forlag. 1876. Brev af 3. marts 1817, s. 41.

4ø: N. F. S. Grundtvig til B. S. Ingemann, 5. oktober 1823 i Grundtvig, Svend (red.): *Ingemann og Grundtvig. En Brevvexling 1821-1859*. København. Samfundet til den danske Litteraturs Fremme. 1882, s. 10.

4m: Nielsen, Helge: *Folkebibliotekernes Forgængere. Oplysning, almue- og borgerbiblioteker fra 1770erne til 1834*. Danmarks biblioteksforening. 1960; Rerup, Lorenz: "Fra litterær til politisk nationalisme. Udvikling og udbredelse fra 1808 til 1845," i Ole Feldbæk (red.): *Dansk identitetshistorie*, 2. København: C.A. Reitzels Forlag. 1991.

4n: Brev fra Jens Møller optrykt i Galster, Kjeld: "Jens Møller og B.S Ingemann" i *Danske Studier.* København. Gunnar Knudsen og Marius Kristensen. Gyldendalske Boghandel, Nordisk forlag. 1937, s. 147.

4n: Svendborg Amtstidende, d. 31. maj 1859, s. 2.

5ø: Martinsen, Lone Kølle: "Bernhard Ingemann" i Joep Leersseen (red.): *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*. Amsterdam University Press. 2018, s. 355-356; Minke, Kim: "Det nationalhistoriske gennembrud". 2020 https://dansklitteraturshistorie.lex.dk/Det_nationalhistoriske_romangennembrud; Martinsen, Lone Kølle: "B.S. Ingemanns historiske værker, 1824-1836". Tilgået i juni 2025. https://danmarkshistorien.lex.dk.

5n: Minke, Kim: *Det nationalhistoriske romangennembrud* i *Dansk litteraturs historie* på lex.dk. Tilgået d. 28. november 2025. https://dansklitteraturshistorie.lex.dk/Det_nationalhistoriske_romangennembrud

5n: *Der står et slot i Vesterled* er en af syv aftensange som Ingemann skrev i 1838. C.F. Weyse satte musik til sangene, og de er i dag udødelige klassikere sammen med *Ingemanns Morgensange*.

7ø: Ingemann, B. S.: *Valdemar Seier*, udg. af Marita Akhøj Nielsen. København. Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab. 1987. Valdemar Seier - Det Kgl. Biblioteks tekstportal.

7m: Dannevirke, d. 1. juni 1859, årg. 22, s. 1.

8ø: Sorø Amtstidende, d. 31. maj 1859.

8ø: Aalborg Amtstidende, d. 6. april 1891. Se også Horn, Winkel Frederik.: *Den Danske literaturs Historie fra den Begyndelse til vore Dage*. København. Gyldendalske Boghandels Forlag. 1881, s. 247.

8n: Frye, Northrop: *The Great Code: The Bible and Literature.* New York. Harcourt Brace Jovanovich. 1982; Se også Gitte Buch-Hansen og Jesper Tang Nielsen (red.), *Bibelske konfigurationer i kunst og kultur*. Frederiksberg. Eksistensen Akademisk. 2021.

9n: Ingemann, B.S.: *Valdemar Seier*, s. 80.

10n: Slott-Møller, Agnes: *Folkevisebilleder*. København. Aschehoug. 1923, s. 13.

12ø: Klæsøe, Iben Skibsted: ”Guldhornene som nationalt, kulturelt og kommercielt symbol” i *Fortid og Nutid*, nr. 3. 2021, s. 17-25.

12m: Fossat, Sissel Bjerrum og Lone Kølle Martinsen: ”Anna E. Munch, Ida Hansen og et banner til Dansk Kvindesamfund” i Astrid Elkjær Sørensen og Astrid Nielsen (red.): *Dansk Kvindesamfund*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag under udgivelse.

14n: Kofoed, Niels: *Den ukendte Ingemann*. København. C.A. Reitzels forlag. 1997, s. 7.

15m: Korsgaard, Ove: *Højskoler for folket: 1844*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2024.

15n: Petersen, Vagn Skovgaard: “Landbefolkningen,” i Søren Mørch, (red.): *Danmarks Historie, bind 5. Tiden 1814–1864*. Gyldendal. 1992, s. 111; Johansen, Hans Christian: *Danish Population History 1600–1939*. Denmark. 2002.

16ø: Skubbeltrang, Fridlev: ”Hans Christian Johansen: En samfundsorganisation i opbrud 1700-1870. Dansk socialhistorie 4. Kbh., Gyldebdal 1980. 333 s., ill.; 142 kr.” i *Historisk Tidsskrift, 14*. 1982; Appel, Charlotte og Nina Christensen: *På sporet af børn og bøger: Læsekultur og medier 1750-1850*. Gads forlag. 2023.

16ø: Nielsen, Niels Kayser: *Bonde, stat og hjem*. *Nordisk demokrati og nationalisme – fra pietismen til 2. verdenskrig.* Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2009, s. 558.

16ø: Witozek, Nina: “Fugitives from Utopia: The Scandinavian Enlightenment reconsidered.” i Bo Stråth & Øystein Sørensen (red.): *The Cultural Construction of Norden*. Oslo: Scandinavia Press. 1997, s. 72-90.

16ø: Hobsbawm, Eric: *The Age of Revolution*. Abacus Books, 1988, s. 37.

16m: Mange andre præstegårdssønner kunne i denne sammenhæng nævnes, fx Steen Steensen Blicher, men der var mange andre, mindre kendte præster der virkede for bondestandens oplysning. For et eksempel se Jens Rasmussen: Rasmussen, Jens: *Provst UA Plesners virke som embedsmand og politiker*. Odense: Syddansk Universitetsforlag. 1979

16n: Ingemann, B.S: *Tilbageblik paa mit Liv og mit forfatterskab.* 1862. Det danske Sprog- og Litteraturselskab. København: C.A. Reitzel. 1998.

16n: Ingemann, B.S.: *Tilbageblik paa mit Liv*, s. 188.

17m: Korsgaard, Ove: *Højskoler for folket*, s. 13.

17m: Nielsen, Helge: *Folkebibliotekernes Forgængere: Oplysning, Almue- og borgerbiblioteker fra 1770erne til 1834*. Danmarks Biblioteksforening. 1960, s. 93; Kristensen, Svend Møller: *Digteren og samfundet i Danmark i det 19. århundrede*. Munksgaard, 2. udgave. 1965, s. 20-21.

17n: Rerup, Lorenz: "Fra litterær til politisk nationalisme", s. 342.

18ø: Clair, William St.: *The Reading Nation in the Romantic Period*. Cambridge: Cambridge University Press. 2004, s. 2–3.

18m: For året 1844, se Marckmann, J. W.: *Fortegnelse over Skrifter til Læsning for Menigmand, fornemmelig til brug for Bestyrere af Sognebibliotheker, med et Anhæng om Sognebiblioteker*. København: Selskabet for Tryckefrihedens rette Brug. 1844, s. 105. For året 1847, se Schmidt, Povl: *Litteratur for menigmand: Dansk Kulturhistorie og bevidsthedsdannelse 1880–1920*. Odense Universitetsforlag. 1979, s. 34; Lehrmann, Ulrik: "Underholdende og belærende Lecture. Litteraturlæsning i Himmelev, Lidemark og Rye i 1860'erne og 1870'erne," i *Fortid og Nutid, 36*. 1986, s. 161-179.

18m: I 1996 udgav Det danske Sprog og Litteraturselskab (DSL) betænkningen *Udgivelse af danske litterære tekster efter 1800. En redegørelse for behov, problemer og perspektiver*. Arbejdsgruppen konkluderede, at det ville være ønskeligt med en videnskabelig udgivelse af Ingemanns forfatterskab disponeret efter genrer og pegede blandt andet på de historiske værker som betydningsfulde samt på Ingemanns betydning for udformningen af digtningens nye rolle som faktor i det nationale liv efter ca. 1820.

18n: Stampe, Christine: *Erindringer*. Thorvaldsens arkiv, brev fra juli-august. 1839.

18n: Stampe, Christine: *Erindringer*.

18n: Dam, Poul: "Historieundervisning mellem digtning og sandhed," i *Uddannelseshistorie*, Årbog fra selskabet for skole- og uddannelseshistorie. Copenhagen. 1989, s. 14–25.

19ø: Martinsen, Lone Kølle: "Combining Intellectual History and the history of the Book: A Case Study on the Concept of Folk in Popular Literature in the Nineteenth Century," i *Concepts, Contributions to the History of Concepts*, 10/2. 2015, s. 91-110.

19m: Olsen, Niels Peter: "Landsbydreng og Lærer i Nordslesvig i Tiden fra 1864 til Sprogforordningen i 1888" i *Sønderjydske Årbøger*, *68*(2), Udgivet ved Jens Iversen. 1956, s. 105–189.

19m: Olsen, Niels Peter: "Landsbydreng og Lærer", s. 121.

19m: Moos, Svend: "Peder og Magdalene Moos: Fra min ungdoms lyse slot II" i *Sønderjydske Årbøger* 78 (2), 209-74. 1966, s. 253.

20m: Meldgaard, Eva Villarsen: "Hvad hedder barnet og hvorfor?" i Modersmål-Selskabets årbog. 2003.

22ø: Auken, Sune: "Nationalromantikeren Grundtvig?" i *Bogens verden, 3*. 2009.

22n: Citeret fra Rønning, Frederik: *B.S. Ingemann. Liv og digtning*, København: Gads Forlag. 1927, s. 200.

23ø: Glenthøj, Rasmus og Morten Nordhagen Ottosen: *Union eller undergang*. Gads Forlag. 2021.

23ø: Den hollandske historiker Joep Leersseen har i sin forskning især vægtet det kulturelle aspekt af nationalismen. Se *National Thought in Europ*. Amsterdam University Press. 1996 og på trapperne *Charismatic Nations: A Cultural History of Nationalism in Europe, 1800 to the Present*. Cambridge: Cambridge University Press, under udgivelse. 2025.

23n: Nielsen, Niels Kayser: *Bonde, stat og hjem.* Bogen argumenterer for, at nationalismen - i modsætning til den traditionelle opfattelse - var en progressiv og moderniserende størrelse, der fremmede indførelsen af demokrati.

24m: Jørgensen, Eva Krause og Berit Kjærulff: Middelalderisme. i *Slagmark. Temanummer, 81*. 2019; Møller, Lis: *Middelalderisme i dansk romantisk litteratur*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2023.

24m: Jørgensen, Eva Krause og Berit Merete Kjærulff: ”Hvad er Middelalderisme?” Redaktionelt forord, i *Slagmark. Temanummer om Middelalderisme, 79*. Aarhus Universitetsforlag. 2019, s. 12.

24n: Utz, Richard: *Medievalism. A Manifesto*. Kalamazoo og Bradford, Storbritannien: Arc Humanities Press.

25m: Eco, Umberto: ”Drømmen om middelalderen ”, i Jørgensen og Kjærulff. 2023.

25n: Ingemann, B.S. og Victor Heise: *Breve til og fra Bernh. Sev. Ingemann*. København: C.A. Reitzel. 1879, s. 310.

25n: Kjærulff, Berit Merete: *Tales of bygone kings. Discussions of Monarchy, Form of Government and Popular Sovereignty in Danish Medievalistic Literature C. 1789-1848*. Ph.d. afhandling. Aarhus. Aarhus Universitet. 2022.

26ø: Lis Møller: *Middelalderisme*, s. 15-16.

29m: Vogelius, Jørgen: *Erindringens Fysiognomi. Danskhed, Guldalder og Historiekultur*. Roskilde Universitetsforlag. 2010, s. 205.

29m: Ingemann, B.S.: *Lysets Engel*. Udvalgte digte ved Dan Turèll. København: Gyldendal. 1989, s. 24.

30ø: Jensen, Kurt Villads: *De store korstog: 1095*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2025.; Mortensen, Lars Boje: *Saxo: 1208*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2018.; Nielsen, Torben Kjersgaard: *Dannebrog: 1219*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2018.; Rasmussen, Carsten Porskrog: *Hertugdømmet: 1232*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2019.; Heebøll-Holm, Thomas: *Det sidste Kongemord: 1286*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2022.; Nygaard, Bertel: *Grundloven: 1849*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2017.; Korsgaard, Ole: *Højskoler for folket*.;

Jørgensen, Claus Møller: *Kongen og Grevinden: 1850*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2024, s. 58.

32ø: Stråht, Bo & Øystein Sørensen. *The Cultural Construction of Norden*. Oslo: Scandinavian University Press. 1997, s. 22.

34ø: Lass, Roger: *Historical Linguistics and Language Change*. Cambridge. Cambridge University Press. 1997.

34m: Mordhorst, Mads: ”Konstruktionen af den oprindelige bondefrihed” i Per H. Hansen og Jeppe Nevers (red.): *Historiefagets teoretiske udfordring*. Syddansk Universitetsforlag. 2004, s. 160 ff.

34m: Vogt, Helle: *Jyske lov: 1241*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2019, s. 68-69.

35m: Croix, Sarah: *Den sidste viking: 1066*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2024, s. 51.

35n: Mordhorst, Mads: ”Fra bondefrigørelse til fødevareindustri”, i Per H. Hansen og Jeppe Nevers (red.): *Historiefagets teoretiske udfordring*. Syddansk Universitetsforlag. 2004, s. 151-177; Vogt, Helle: *Jyske Lov*, s. 94.

36m: Tacitus, Publius Cornelius: *A Treatise on the situation, manners and inhabitants of Germany: and the life of Agricola*. London. 1777. Oversat af John Aikin.

36n: Fx Holm, Edvard: *Om det Syn paa Kongemagt, Folk og Borgerlig Frihed, der udviklede sig i den dansk-norske Stat i Midten af 18de Aarhundrede*, København. 1746-1770; Seip, Jens Arup: “Teorien om den opinionsstyrte enevælde” i *Historisk Tidsskrift*, *38*. 1958, s. 397-463.

37ø: Suhm, P. F.: ”Brev til Kongen” i: *Samlede Skrifter* XVI. København. 1799, s. 3.

37m: Paludan, Helge: ”Vor danske Montesquieu.” i *Historie*. Jyske Samlinger. Ny række, XIII. 1980

37n: Mallet, Paul Henri: *Northern Antiquities; or, A description of the manners, costumes, religion and laws of the ancient Danes, including those of our own Saxon ancestors*, *1*, Kapitel VIII. Edinburgh. 1808.

38ø: Mallet, Paul Henri: *Northern Antiquities*, s. 144.

38n: Allen, C.F.: *Haandbog i Fædrelandets Historie med stadigt henblik paa Folkets og Statens indre Udvikling*. København. Bianco Luno. 1840, s. 33.

38n: Nygaard, Bertel: *Grundloven*, s. 37.

39ø: Vogt, Helle: *Jyske Lov*, s. 92-93.

40n: Ingemann, B.S.: *Erik Menveds Barndom*, s. 101.

41ø: Jørgensen, A.D.: *Historiske Afhandlinger. Nordens Historie i Middelalderen*, bd. 1. København. Det Nordiske Forlag. 1898, s. 304 ff.

41ø: Ingemann, B.S.: *Erik Menveds Barndom*, s. 69.

41m: Hude, Anna: *Danehoffet og dets plads I Danmarks Statsforfatning*. København. G.E.C. Gad. 1893. Se også Erslev, Kristian: "Rigets 'bedste Mænd', Danehof og Rigsraadet" i *Historisk Tidsskrift*, bd. 7, række 5. 1904-1905, s. 1.

41n: Hude, Anna: *Danehoffet*, s. 194.

41n: Steenstrup, Johannes: *Den danske bonde og friheden. Otte foredrag over bondestanden fortid*. København. Rudolf Kleins Forlag. 1888, s. 16.

43m: Ingemann, B.S.: *Erik Menveds Barndom*, s. 126-127.

44m: *Langelandsmanifestet* blev først offentliggjort i 1972 i tidsskriftet *Mentalhygiene* som nummer 5, og senere udgivet som en selvstændig publikation: "Langelandsmanifestet – en skitse til Danmark", i en særudgave fra 1977 på forlaget *Imladris* (distribueret via Tiderne Skifter).

44m: Herslund, Michael, Kristine Kjærsgaard og Lone Kølle Martinsen: "Grundtvig, folk og fællesmarked. Fortællinger om det europæiske projekt" i Sissel Fossat, Rasmus Glenthøj og Lone Kølle Martinsen (red.): *Konfliktzonen Danmark. Stridende fortællinger om dansk historie*. Gads Forlag. 2018, s. 263-283.

45m: Ingemann, B.S*.: Waldemar den Store og hans Mænd*: et episk Digt: to Dele. Københav. 1824, s. 68-69.

45n: Ingemann, B.S.: *Waldemar den store og hans Mænd*, s. 28-29.

46m: Ingemann, B.S.: *Valdemar Seier*, s. 424. Min modernisering.

46m: Ingemann, B.S.: *Kong Erik og de Fredløse*. 1833, s. 73. Min modernisering.

46m: Ingemann, B.S.: *Prinds Otto af Danmark.* 1835, s. 188. Min modernisering.

47m: Ingemann, B.S.: *Erik Menveds Barndom*, s. 205.

48m: Rix, Robert: ""In darkness they grope": Ancient Remains and Romanticism in Denmark" i *European Romantic Review, 26:4*, 2015, 435-451.

50ø: Glarbo, Henny (udg.): *En Brevveksling mellem Maleren Constantin Hansen og Orla Lehmann*. København. Fishers Forlag. 1942, s. 21-22; Grand, Karina Lykke og Gertrud Oelsner, "'Politisering af det nationale? Billedkunstneriske og politiske agendaer omkring midten af 1800-tallet i Danmark,'" i *Passepartout*, *35*. 2014, s. 91.

50ø: Glarbo, Henry (udg.): *En Brevveksling*, s. 21-22.

50ø: Martinsen, Lone Kølle og Gertrud Oelsner: "The Sunlight on the Peasant Shines. Romantic Cultural Constructions of a Nordic Sonderweg in Nineteenth-Century Painting" i Cian Duffy and Robert Rix (red.): *Nordic Romanticisms. Translation, Transmission*, *Transformation*. Palgrave Macmillan. 2023, s. 125-166.

51ø: Høyen, N.L: *Om Betingelserne for en skandinavisk Nationalkonsts Udvikling*. 1844, s. 362.

51m: Korsgaard, Ove: *Højskoler for folket*, Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 2023 s. 4.

52n: Ingemann, B.S.: *Dronning Margrete*. *Et historisk digt i 10 sange*. C. A. Reitzel. 1997, s. 33

54ø: Ingemann, B. S.: *King Eric and the Outlaws; or, The throne, The church and The people in the Thirteenth century.* Oversat fra dansk af Jane Frances Chapman. I tre bind. Bd. III London. Longman, Brown, Green og Longmans. 1843, s. 208-209.

56ø: Korsgaard, Ove: *Kampen om folket*. Gyldendals Forlag. 2004.

56m: Lukács, George: *The Historical Novel*. 1937.

56n: Andersen, Ole Birklund: *Den faktiske sandheds poesi – studier i historieromanen i første halvdel af det 19. århundrede*. Aarhus. Aarhus Universitetsforlag. 1996.

62m: Heise, Valdemar: *Breve til og fra Bernhard Severin Ingemann*. København. C.A. Reitzels Forlag. 1879, s. 190.

63ø: Christensen, Charlotte: *Guldalderens billedverden*. Gyldendal. 2019, s. 228.

64ø: Jørgensen, A.D.: *En Redegørelse for min Udvikling og mit Forfatterskab.* København. Det Nordiske Forlag. 1901, s. 30.

64m: Nevers, Jeppe: *Fra skældsord til slagord. Demokratibegrebet i dansk politisk historie*. Syddansk Universitetsforlag. 2011.

64m: Steenstrup, Johannes: "Granskninger over nogle Personer i B. S. Ingemann's 'Valdemar Seier'" i *Historisk Tidsskrift*, bd. 6, række 1. 1887-1888.

66m: *Aalborg Amtstidende*, 25. november 1892.

66m: C.F. Bricka (red.): Pauline Worm, *Dansk biografisk Leksikon*, XIX, København. Gyldendal. 1905, s. 197-198.

66m: Busk-Jensen, Lise: *Pauline Worm*. Kvinfo's hjemmeside.

66m: Dolleris, Andreas: *Pauline Worm. En dansk forfatterindes livsførsel*. København. Gyldendal. 1921, s. 223.

66n: *Dannevirke*, d. 30. juli 1851.

68n: Møller, Lis: ”For konge og fædreland. Valdemar Sejr hos B.S. Ingemann og Agnes Slott Møller” i *Passage. Tidsskrift for litteratur og kritik*, 34, (81). 2019, s. 89. 87-103.

69ø: Ingemann, B.S.: *Valdemar Seier*, s. 142.

73: Maleriet fra Statens Museum for Kunst er i dårlig forfatning efter at have hængt på en københavnsk kommuneskole i mange år. Her gengives det i en let renset version, hvor farverne er forstærket en smule og skaderne er udbedret. Vær i øvrigt opmærksomme på dette konserveringsprojekt https://www.smk.dk/article/genopdagelsen-af-geskel-saloman/ som skal bringe maleriet fuldstændigt tilbage til sit oprindelige udseende. Tak til overinspektør, seniorforsker Peter Nørgaard Larsen fra Statens Museum for Kunst for at have gjort forlaget opmærksomme på dette.

73m: Ingemann, B.S.: *Valdemar Seier*, s. 449-450.

74ø: Ingemann, B.S.: *Valdemar Seier*, s. 216.

74m: Ingemann, B. S.: *Dronning Margrete.*

74m: Kofoed, Niels: *Den ukendte Ingemann*, s. 7.

74m: Hillström & Sanders (red.) 2014; Hemstad, Møller, Thorkildsen 2017.

75m: Ingemann, B.S.: *Dronning Margrete*, s. 201.

76m: Hansen, Eva Hemmer: *Rødstrømper, blåstrømper, uldstrømper: Dansk kvindesamfunds historie i 100 år*. København. Grevas. 1970, s. 15.

79m: Jensen, Kurt Villads: *De store korstog*, s. 90.

79m: Det Danske Filminstitut: ”Valdemar Sejr” U.å. https://www.dfi.dk/viden-om-film/filmdatabasen/film/valdemar-sejr#Grundoplysninger

81ø: Leerssen, Joep: *National Thought in Europe: A Cultural History.* Amsterdam University Press. 2006, s. 154.

82ø: Nielsen, Kristian: *Bibliografi over B. S. Ingemanns forfatterskab*. C. A. Reitzel. 2006, s. 251-278.

83n: Licht, Merete: *B.S. Ingemann transatlantisk*, Magasin fra Det Kgl. Bibliotek, 5/4. 1991, s. 3 ff.; Kofoed, Niels: *Den ukendte Ingemann*, s. 75; Loving, Jerome: *Walt Whitman. The Song of himself*. Berkeley: The University of California Press. 2000, s. 162 ff.

87n:. Socialdemokraten, 1889

88ø: Nordjyllands Arbejderblad, d. 28. juni 1904

88m: Politiken, Litteratursiden, d. 3. december 1941, s. 6

91n: Nyrop, C.: J.C. Jacobsen. *Et Mindestykke*, s. 16

92m: Den 19. maj 1884 modtager bestyrelsen på Frederiksborg en nøje gennemtænkt idé til hvem og hvad der skulle huskes. J.C. Jacobsens Arkiv. www.carlsbergfondet.dk

92n: Heebøl-Holm, Thomas: *Det sidste Kongemord*.

93m: Heebøl-Holm, Thomas: *Det sidste Kongemord*.

94n: Christensen, Charlotte: *Guldalderens billedverden*, s. 270.

95ø: Horn, Frederik Winkel: *Den danske Literaturs Historie* Anden Deel, s. 247.

95m: Martinsen, Lone Kølle og Gertrud Oelsner: "Nationalsymbol med gren og gevær. Den tapre landsoldat i danmarkshistorier fra 1800-tallet til i dag" i Anne Magnussen, Kirstine Sinclair og Casper Sylvest (red.): *Visuel historie. Tilgange og eksempler*. Syddansk Universitetsforlag. 2019, s. 265-285.

95n: Rahbek, Hans Fabricius: *Historiemalerierne på Frederiksborg. Et historiebrugsperspektiv*. Ph.d. afhandling under udarbejdelse, RUC og Frederiksborg Nationalhistorisk Museum. 2028.

96m: Wolkof, Christian: "Tobias Rahim synger om at føle sig fremmedgjort i sit eget land" i *Soundvenue*, 26. juni 2020. https://soundvenue.com/musik/2020/06/premiere-tobias-rahim-synger-om-at-foele-sig-fremmedgjort-i-sit-eget-land-paa-den-samfundskritiske-jesus-411506

97n: Galster, Kjeld: "STRID MELLEM DANSKE OG HOLSTENERE" i *Historie/Jyske Samlinger* 3. januar. 1956, s. 153.

98ø: Ingemann, B.S.: *Valdemar Seier*, s. 333.

99m: Dagbogsnotat fra 1827. Her citeret fra Kim Minke. Minke, Kim: *Skyhimlens digter - B.S. Ingemann* i *Dansk litteraturs historie* på lex.dk. Tilgået 28. november 2025. https://dansklitteraturshistorie.lex.dk/Skyhimlens_digter_-_B.S._Ingemann